

**Reicheocactus neoreichei BCKBG. — RZADKI I CENNY OKAZ KOLEKCJI
OGRODU BOTANICZNEGO UJ**

Reicheocactus neoreichei został odkryty w Chile przez F. Rittera w roku 1957. Ritter uważał go za typowy *Echinocactus reichei* K. Sch. (*Neochilenia reichei* [K. Sch.] Bckbg.). Materiał żywy zdeponowany w Berlinie — Dahlem zaginął w czasie wojny.

Synonimika tego gatunku jest nadzwyczaj bogata. Poniżej cytuję: *Neochilenia reichei* (K. Sch.) Bckbg. — *Die Cactaceae* III; 1823, 1959; *Echinocactus reichei* K. Sch. — Dolz, Fedde Rep., Li; 60, 1942, Gesamtbschr., Nachtrag; 110, 1903; *Malacocarpus reichei* (K. Sch.) Br. et R. — *The Cactaceae* III; 191, 1922; *Neocactus reichei* (K. Sch.) Berg. — *Kakteen* 214, 1929; *Chilenia reichei* (K. Sch.) Bckbg. — *Kakteenkunde*, 82, 1939; *Hildmannia* (Subg. *Chileonapina* Krzgr.) *reichei* K. Sch. Kkzgr. et Buin. Fedde Rep. L.: 207, 1941; *Neopoteria reichei* (K. Sch.) Bckbg. *Cactus ABC*, 261, 1935.

Roślina odkryta przez Friedricha Rittera otrzymała polowy nr FR-501 i została zamieszczona w katalogu firmy H. Winter w r. 1957 jako *Chileorebutia reichei* n. n. z uwagą: „identisch mit verschollenem echtem *Echinocactus reichei* K. Sch.“

Curt Backeberg opisał w „*Die Cactaceae*“ (T. III: 1825, 1959) roślinę *Neochilenia neoreichei* Bckbg. n. sp. podając: — podobna do *Neochilenia reichei* [FR-501 w katalogu Wintera 10. 1957 jako *Chileorebutia reichei* Ritt.] i zaznaczył, że w żadnym wypadku nie chodzi tu o *Neochilenia reichei* (K. Sch.) Bckbg., akcentując jednak w diagnozie łacińskiej „*flore ignato (albo), tubo sine dubio lanato, saetoso*“.

W szóstym tomie „*Die Cactaceae*“ (1962) na stronie 3801 Backeberg dokonał przeniesienia tej rośliny do rodzaju *Reicheocactus*, dał nazwę gatunkową *Reicheocactus neoreichei* (Bckbg.) Bckbg., cytując własną synonimikę. Stwierdza on jednoznacznie identyczność z rośliną *Chileorebutia reichei* FR-501 załączając w „*Die Cactaceae*“ T. III na stronie 3802 fotografie nr 3446.

Ani Backeberg ani Ritter ani żadne inne źródła literatury niemieckiej, poza wspomnianym już enigmatycznym łacińskim fragmentem diagnozy, nie publikują szczegółowego, dokładnego opisu kwiatu dla *Reicheocactus neoreichei* Bckbg. Jest to bardzo istotne, albowiem roślina ta jest pokrojowo bardzo podobna do gatunków *Neochilenia* (*N. aerocarpa* [Ritt.] Bckbg., *N. aerocarpa* v. *fulva* [Ritt.] Bckbg.,) *N. reichei* (K. Sch.) Bckbg. *mitis* [Phil.] Bckbg. *N. duripulpa* [Ritt.] Bckbg. i in.] i oznaczanie okazów oparte tylko na morfologii pędów bez kwiatów może prowadzić do dalszych pomyłek.

Toteż z wielką radością mogliśmy obejrzeć i zidentyfikować zarówno *Reicheocactus reichei*, jak i gatunki rodzaju *Neochilenia*, które zakwitły w tym samym czasie w naszym Ogródzie.

Okazy *Reicheocactus reichei*, znajdujące się w Krakowskim Ogrodzie Botanicznym pochodzą z Erfurtu z kolekcji W. Hagego. Kwitnący okaz jest szczepiony na *Echinocactus*, jego przybliżony wiek określa się na 10 lat.



Reicheocactus neoreichei Bckbg.

Kwiaty cechują się tym, że ovarium pokryte jest gęstym filcem włosków, brak jest włosków szczeciniastych, charakterystycznych dla gatunków *Neochilenia*. Działki kielicha, 2,5 cm. długości, są ciemnoczerwone, natomiast płatki korony, około 3 cm dł., równowąskie, białokremowe z podłużną różową pręgą w środku. Wnętrze kwiatu wypełniają liczne pręciki i znacznie od nich dłuższy słupek, o szyjce ciemnoczerwonej, posiadający 11—14 znamion.

Tak więc niezależnie od cech morfologicznych i fitogenetycznych, które mają decydujący charakter w ustaleniu pochodzenia i odrębności systematycznej rodzaju i gatunków, cechy kwiatów odgrywają bardzo ważną, niekiedy dominującą rolę. W uprawie szklarniowej czy domowej na zakwitanie tych roślin trzeba niekiedy długo czekać.